

Грохав и вам соодило вам мир и
здоровья и здоровья много и вам ослышав
в вашей жизни. Пожелаю киргизов
в вам привел и Маломом и
сестрицам своим Кзым Луши и Кзы
Айсути и здыто и Гейя и Тини
и Вули и Мани и всем остальным
милости Анноки и бровику Анноки
и Кики з дядько и мими Гайки
и там и мильски Мотри и всем
остальным родным и кофрыцким
пожелаю киргизов вам привел и
мнед гишу и 20 / 10 / 1932. Киргизь
в Киргизку свои новосей, новосей
у мене там же пожелав и Кзыку
у оафидна мне здесь хорошо
за все и за харам и за одену
и за оду и здесь не горюто
какая и гишу Марини Кзыки
по Марини Кзыки что ей то
не хорошо пожелав Марини
пожелав как было мне в три
годы третему году пожелав
мими и мне новосей и Кзыки
у всех все и здыркам
девок тех которые не не
здыркам и не и что и не
здыркам и не пожелав

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Аткрытка куценой 15

от вашей цына са
мима по верови орокали
мог писма з вами сонча
что з нын и здоров и
говорю меску чого пишу
в близдема розден ха
рожай дал касетом
батинки рабочий касе
и батинки и ме з ви
лесопета атработом
часы и подал до ридет

Postkarte

mit Antwort

Назва области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Wolnoe

Berezovka

Boleshepizavitskiy

Sumtskaja

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но i тільки на лініях! Пиши яcно i тільки на лініях!

рибятъ Валентина Бризика быковъ и Андрей с Ст-
рилетского остальные ребята по хоздичинахъ мо-
низнаго где они ехали все вливаете Валентина
Я пустил розыскъ третью открыту прои-
шу пришлите табачку если можно пиши-
те что болло еридетъ какой урочаеи со-
рали чине пришлите сибирин адрес
пишите какъ живеете атакъ болло
Аллахъ путъ живеете повсемъ правелахъ и
на фабрика живеетъ ничиво. Мама од-
меня не беспокоитеся внасъ только
одно плохо что мы не поемъ
его языка. Истемъ до свиданіи при-
ветъ Федю Мюхи маму Степану Павлу
дону Данила пиши Маруси все киле

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому:

Heinrich Grobmann
Heinrich Grobmann

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Borth in Homburg
Rheinland

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Generleben/Bode

Bismarckstr.

Hronowa Nadg.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Здравствуй дорогая
Побушка, пишу тебе
сообщить что я бдаю
время нахожусь в
германии, до хали
хорошо, приехали в
судоту воскресенья
отдыхали а по понедельнику
пошли работать, работаю
на етени работа очень

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Povit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Rosowa Lidmila

Sintxerol

Malo-Fantannaia

N39

Омеллероволь

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

[illegible]

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Kromowa Nadja
Osenersleben /Bode/
Bismarck str 15

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Гроссманн Петер
25. Венн 22. пров.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

22. Kreis über
1918

2433
Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Громо Вик

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Rайон:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Україна

Гродницька

Білороз'кий

Сумськ / сум.

Бессоньск.

Бессоньск
Громо Вик

Здрастуйте дорогі родичи
Я нині здоров та й вели
ким чином я вашу відкрит
ку по листу і пишу
Я думаю доволень
що знає яки ви нині
вже починають мені
чи маєте роботу і пора
ді тут уже зібраним
ураїнами думаю добрий

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши вразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

перепишуться із вороною М.З. і усіма безсирини-
вскими хлопцями і дівчатками Горобівського Ж
гидкою Р. Безсиринною Лідкою В. Дуні Веркою
прошу панаша по листу не журитесь я
хочу здоров і є в тому жодити і є що їсти
є що пити роблю не важко я роблю 2 неділі
на місяць а тепер обротно часу усієї
та корів потріба мені нідко пасинок
бо я роблю у баборах и є що зми кармиться
я не голодний мені бабор дає 15 марак
на місяць панаша на україну тисно
ходять а тільки відкри тки і не лзд
прикласти фотокарточки я на отпуск
не можна прийти бо війна стес
на якому боєі німітотва і свіданя. Ндо ответу я Солов'я
Хетя

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Грозковий Сем

Смирн Деб

Страссе Норовіцка

Arbeitsamt Besorger

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Грозковий Петро
Frankfurt Wisenau 22

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

über / oder

Kreis Duben

Ostarbeiter Lager

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Berlin-Tegele

Lagerstempel

mit genaue

Poststempel

Strasse No 1

Я дуже багато завалив бісно-
коюсь і тепер дуже рада що
узнала що ви живі здорові
на той час промени нинішній
я що брала здому все ціли
роботи порвались ну я купила
за 40 марок там що замной
нинішній а біснокоюсь
самі собі зостануться жива здо-
рова вам не мало щастя Dorewig

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, кому:

Мопко Dorosch

in:

Україна

куди:

куда:

Straße:

Семенівська

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Імлішківська з/м

Poviat:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Литвинів

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Романів

Уряд праці:

Бюро труда:

Вітання пишемо 24 червня 43р від вашої дочки матусі до свого рідного
сім'я і спершу я сообщу що я живу й здорова тою ж
малого в вашій мизні із вами подякується передаю я вам пожезнь
каму поклому вам татю і вам маму і сестричкам Талі Варі самі
дурі і всім родичам і сусідам і всім достальним. Я сьогодні палушила
од коє откритку із карточкого за которою дуже дуже дякую вам
усім що ви мене не забудете. Я прошу вас заміною не журіться
і бережіть свого здоров'я і старайтесь як муге прожити я дуже
і журилася і думала що вас мої маміні нема а тепер я
рада що ви пока живі і виїсті. дякую таті Талі за всі новос-
ті і за карточку ну тільки дві новинки невеселі що дядків
нема дама то що батко й мати дуже слабі і ті внає
нічого за всім істи чи монен вас що баті галю тини про все ці город
посадили ці садіє і ці картошки і ці корови изабрали і прошу виїсті
карточку з батко і матирі бо я ехую до вас тині і тині до вас

Deutlich u. auf der Linie schreiben! | Писати впрямую і тільки на лінії! |
Хвалити не забувати і тільки на лінії! | Писати ясно и только на линиях!

Absender:

Надавець:

Отправитель:

в. Черпача

Синілівського р-ну

Сумська області

Кошківського району.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Deutschland

An, Кому:

Лукашівському району

Ostarbeiter-Lager

Ort:
Lager oder
Firmen
Stempel

Berlin-Tegel

Straße No 1

Absender:
Надавець:
Отправитель:

P. Rutter Berlin
Siemen. - Harries

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

*Здравствуй, давай ми беремося за
Лист от дорогої дочки Ваши
Найбільш. Добра. Ми хочемо
сказати що я живу і все
хорошо, тільки що скучаю
за вами і так хотілося
побачити вас хотілося оди
раз на вас подивитися які
ви зараз є в своїй мизні.
Я знаю що ви любите снів*

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати на конверті і листках
Район, область і бюр. труда
підписати латинськими буквами
über Butze (Meckl)

An, Кому:

Kuntha Antilei

in:

Debedin

куди:

куда:

Straße:

Derevenda 119.

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Pовіт:

Район:

Dienstpost-

Сумської

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

і ніяк думав за мною і не їсте та тлаєте. Все чиню
для мене хорошо. Я живу в хорошому отношеніі
їсти ємо і носити зодѣжів, що тільки вас нека
і все, а то все хорошо дуже, скучаю з вами дуже.
Дня від дня живу тільки як самовольно здоху, а
тільки від вас получаю мало чи ви не пишете
чи з не получаю тільки доходяють. Як получаю
у іноді, так у іноді вѣдѣю і все, а зараз
не має від вас. Я прошу вѣдѣю до того ртот
вѣдѣю з вѣду, рада, що ви вѣдѣю мені. Меню
Я прошу вѣдѣю по що не в мене не готові з вѣдѣю
Тільки з ви пишете як ваше здоров'я і чиню
чи всі живи, чи ні. У де зати. Як Маркус з Гала,
зк. Лена, Лена, як поливають до городів чи до
тільки чи де. А стем обвѣдѣю. Я пишу з вѣдѣю

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraźnie і тільки на лінії! Пиши ясно и только на линиях!

Absender:
Надавець:
Отправитель:

12
Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

B. Pütter
Berlin Siemensstadt

Harriest 10. Natascha
Gueschikina.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel:
mit genauer
postalischer Angabe

Ostarbeiterlager
Steyerberg
über Stolzenau / Weser

3613
Postkarte
mit Antwort

Назvu области, повіту, району
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

in:
куди:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Stadt Schostra

Wasilewskaya Strasse 56/1

Schostra

Sumi

Ukraina

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здравствуй мама. Последнюю открытку твою получил
8го августа. Которой остался доволен. Водуца ва эти последние
недели получил от тебя 3 открытки. Ты буди, мама, по-ста-
ранию. Особый изысканий в моей пачке нет, все идет своим
ходом. Из открыток, комплиментов много от тебя, я счастлив, что
очень, много карточек с нашей фотки (и детей и дядей)
сейчас находится в Германии. Напиши что именно
уезжает в Германию. В прошлой открытке я тебе пи-
сал, что посылка, посланная тобой ко мне еще не
дошла. И водуца, мама, посылка мне высылает
не надо. Я вполне могу обойтись и без нее. Не
многочисленная сама или скарби меня не устроит, и лучше
послать сама. Передай привет всем родным и
друзьям. Пусть Борис напишет мне, что он делает. Будь здо-
рова, моя мать. Твой сын. Гудвин. 23/III - 45.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Hubin Juri
Basen "B" Huber

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

**Ostarbeiterlager
Steyerberg
über Stolzenau / Weser**

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Нивекаја Анна
Giesen bez
Magdeburg Chem

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Lager Holz II
Schube 24

2/IV 43. из Термашин

Добрий день дорожче
родниче. напам'ята мамин
шкура, Миша, Юра
с привітом к вам ваша
невесілка Анд. И так
я еще раз решила
вам написати еще
одну возможно последнюю
открытку а именно

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і району праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ab

An, Кому:

Нивський Павел

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dort wohnend

Schewtschenko №4

Schostakenkii

Сумська

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Сколько можно иметь сил воли чтобы не
написать многого слова о себе сколько я уже
писала открыток сколько раз просила написать
моя для вас холодно как холодна и для вас
но вот с вами если вы такие хорошие и да же
не находите нужным написать ^{никогда} мне
и на нашей улице праздник пора с горой
не скорей а человек с человеком соединит
мне очень тяжело переносить это бы ни
дайте ми одного слова ответа и это дура
уже 10 открыток написала а ничего не пишу
но так ждала моя открытка будет первой и последней
если недолгий ответ и уверение меня за гробом
но вы меня вынуждали а пока досведания Аня

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Нивки: Ганел
Дорт Шогонез
Спорленекі: заіон
Ситкажа облоот

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

Deutschland

An, Кому:

Нивскажа Анна
Гісен без Магдебург
Цем Лагер Нолх-п
Штубе 24

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Güterbez Magdeburg
Гет Лазер Нольд
Шубе 24

Украина

Postkarte
mit Antwort

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Нивенкаја Стрелица

Назву области, пошту і uredу праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Нивеноти Леонти

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dort Woronez

Sowetskaja №54

Schockenki

Ситенкаја

2/IX-43. из Термани
Здравейте мой дорогий Папаша
и мамаша. Во первых
сиротных моей ойкраїни
я хочу вам сообщить
что я жива и здорова
тебе и вам желаю
дорогие родичи я
всё раз вам пишу
и с большой любовью

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

а именно для обвинити мене молодшиє і прямо
не знаю чим бы нідего ой мене не похваліє
или вас ней в живих і совсем терплює хоті бы
пару слов о вас і узнала ніде бы мене повеселіє тий
прошу вас убедителю пишіте мене айві пишіте
всю вашу жизнь как ваше хужіє все наведе
скайт м ене хаіа ціла м Корова и пишіте
про Миліку гійо о нем можете сказати
как здоровіє ваше и маміно, а іо і проши
не знаю все похваліє тільки мн с Аней нідего
мы с Аней влієє живем и влієє робим
жизнь маміа нілько сіла леге как была но
сіла не спокійно гасіо бываєт напей огені опасно
но а пока доведаних оціавсь ваша дошка Трокл
переговайте. Привіт ві Ані еє свекрам охенбедна
скайт гійо они ей нідего не пишіт.

Absender

Надавець

Отправитель

Нивський Леонтій
Дорж Воронед
Схожденський район
Сумський округ

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

Deutschland

An, Кому:

Нивська Євросинія
Гіссен без Магдебурга
Сем Лагер Нолк II
Штубе 24

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

Міст Ви ізвесний твасі
сестра Марусі гарний день
ілі-вечір мої дарагії рад
тиці тата і Мама і сест
рички дуся і галочка і кат
лиридаю я вам свій ти
зайвиши не земляний
сиріцький привіт з кр
пим і воздушним по
дусом і лиридайте-всім
Моїм радким здвкам.

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Hubka Dinka
2 Krasnoe
Doel Kurasowe
Kotrenkova
2 Krasnoe
Linn
Kurasovo
Belopol'skoye

і тещикам і братам і сестрам тепер сестричка
Зімаді злищу свої навісті навісті в нас такі
Галля ми вмієти знаємо Галля вбачура роси
їх заарали на два місця ці дми втрах вміє
Маруся бард і з. іще Зімаді навіда мід то що
Я получаю от кастіка пісьма і от Йосипа
і от Ванюсика і так же от усіх хедонців
тепер я їде працю злищи Мінні за свої наві
і Якви хедете і що з хедяїства в Якісва
чиє хліб і так далі дусь пиши Яка в нас впра
сла катід і Галля дусь стем дасвідано
пиридавай привіт усім радним і єу
дам олизвким і далеким і пиридай від
їтьмашу від Мени неземний привіт

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraвно і тільки на лініях! Пиши ясно і только на лініях!

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Hubzka Maria N 47

Liubezk

Lager Kreuzer
Wattchestrasse

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

N=47.

An, Кому:

Hubzka Maria

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Губська Трасовба
Barackenlager Oehde
Wuppertal-Langerfeld
Oehderstraße 104

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Здрастуйте дорожче мои
родители Панелли и мамини
передано я вам щиро сердеч-
ний привіт и желано вам
много щастя папани и
мамама посылано я вам
открытку это не щотно риз
но от вас не чиво не чубе-
но перед этой открыткаи
я вам пошала письмо

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

Украина

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Stoet Lebedin

Lobkow. proul. 6

г. Лебедин

Линская.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Мамочко я вам пишу по чому ви не відповідаєте
я от вас получила последнее 30 декабря фельд-
пост но я на фельдпост не давала отъвета потому
что очень был много писем адрес и ничего ник-
то не мог познать то я писала просто на свой адрес
и много откыток послала но от вас хотіх бы что
малочка и папоски я вас прошу хотіх пару слов
напишите или вы небыли или вѣсть у вас что
кушают или топятъ есть я сейчас живу хорошо
работано на кухне не голодно и не жарко и не боюсь
жизни пока еще хорошо но я вас прошу напишите
хотіх что нибудь мы сейчас в месте с Шевченко Натальей
Григорьевной Волья и знаем где Житіе и знаем где Палычева
Муха. Стане довидання ваша дочка Тамка. Папанчик
Мамочко пишу вам нещотно раз жду отъвета. 7/1 1945
Тамка.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

22
Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Barackenlager Oehde

Wuppertal-Langerfeld

Oehderstraße 104

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду прописати латинськими буквами

Район, область и бюро труда прописать латинскими буквами

назва области, повіту і уряду прописати латинськими буквами

Район, область и бюро труда прописать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Письмо номер 9/12-75 года
Письмо от ваваро сына
Григория. Здравствуйтесь
Дорогие мои родители, я
вам сообщаю что я живу
и здоров тем а вам желаю
и что я уже работаю на дру-
гом месте вместе с Анто-
ном Я на Цехер фабрике
живу хорошо нас здесь 300

Yudimenko Semen

Жауно

D. St. Scharpowska

Ratibor

Sammy

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Все украинки 252. Николаевской обл. приб. вгера
продукты получали как и в Доминирии на картошки
такоже тинер (нам) готовить кударка. сими на койка.
работа легкая потому что основной работы еще нет
конали картошки и т.п. а как кажутся то буди зреш
бурак, и отправка ко фабрики. Но мы с Николаем кавер
будущим зрешем ками а буди работать около на ра
бота на погаты машинисту, а сегодн уже приступили
к этой работе, и буди работать всегда пока окончат
уборку бурака это придет самое меньше 4 месяца.
А вам писал уже 5 открыток а получил 2, за котор
ые благодар. А получил от Насти всеювской 2 писем
Вам как на эту фабрику 30/10 где вы живете там
в Доминирии. Теперь еще напишут вам еще. 48но. в час.
Соблюдите пожалуйста привет всем вашим и друзьям.
9/12-43г. Тудирит

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Gudimenko Gregor
Fabrik Rohrkvel
Kz Breslau I Land

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

W. J. J. J. J.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

**Gemeinschaftslager
der Ostarbeiter
Langenberg-Rhld., Heegerstraße**

Привіт з Германії, від рідних і знайомих.
Лист пушено 27/III-43.
Від вашої дочки, абот сестрички Олі.
До вас мої рідненькі Матоску,
Мамоско, Галю, Ваню, Веру, і гайно воста-
линкагий браток Вовочка. Вперших
строкх свого коротенького листа,
пугаю я вам всіх, пониженому
пониженному пониженому, і жму я
ваші всіх праги руки і цілую вас
всех позаглазно німотно раз, міі.

Ukraine
Postkarte
mit. Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, області і бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому: *Ганро Гунба*

in: *селе. Хоробутов.*

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

G. biet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dubovizovitska
Limuz

рідненькі, татогу, матусю, сестрички й братики, й прийдіть від мене
рідні бабусі, хрищені, тьоті Каті, і їхнім діткам Жолі, і Пінці
мене дядько хос один дома, то може приїжджайте, від мене поклонык.
Всім сусідам, подружкам: Олі, Ф. Наді С. Мані й. немешко як що іще живі;
на чей деньок, то милай малюються і встать і лягають, щоб господь
спас від усього нападення. Мої рідненькі, аби ви знали як скучела за вами, то
нимає слів для вугащення, день у день кароботі, що згадаки усе про домашні
і плакати сидиш, аби не знає поки ти тут плакатеш, зіскро
хос на один тиждень побачитись з вами мої рідні, і життя моя
проісходе хороше: роблю наробничі, усе вмісті дівчата, роблю ігасов
і год і місяць як я живу в Берманії і робота одна і таж, ну вока
мні дуже киважна сугас, корма пока хороша. Ну валькою нехитрїтьсь
бо я одна як палець то бо даєть переживу усе труднощі а бережіть сами
себе мої рідні. Бо мені скилось що вроді, біля млина впала бочка,
і поранило кого то зває, мої рідні, то відгадайте цей сок і пропешіть
мені і пропешіть як живите сугас і хліб і дозвіл і всіх здорових і щасли-
хвини! як ончого и ончя иши! Пиши ясно и толкно на линіях!

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Пиши выражено и тилькы на линіях! Пиши ясно и толкно на линіях!

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

26

An, Кому: _____

*Olga
Gishwa*

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

**Gemeinschaftslager
der Ostarbeiter
Langenberg-Rhld., Heegerstraße**

Absender: Huzowa Motia

Надавець: ostbager II

Отправитель: ostbager II

Liederhoffer

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe Landstraße 165

Письмо о вашей маминке;
моя писано 20/III - 43 року
до дяді, тяті, мамі, шурі,
колі. Здрастуйте дорогі родичи
з вашім снім повідомить що
з ваше письмо получила
за 11 місяців. одно, яке писав
мишко, а з вашім посилання
безміз, а незнаю чи ви получили
чи може просто неавалим ответу

2544
Postkarte
mit Antwort

Назvu области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

6 6

An, Кому: Radko Wasil

in: Ukraine

куди:

куда:

Straße: Wsadki, Tschirachow

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Achturka

Sumsk

Achturka

VII

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Ми Оля, Катя і Я робимо на драблунці на станках, робимо всі
вишиті по 12 годин, з нами є тут довбешан б дум, бардаківці
і ми всі, 14 дум наша сім'я. Получили ми писемка на
спаса Оля 2, Катя 3 і Я одно, за які думке і думке вам
дякуємо що ви про нас не забули, що ми є в далекій
чужій і стороні. Нам такі коли нічого ну тільки думке
і думке скучно за своєю Україною і своїми рідними.
Ми думке дякуємо мамі що він нам показував писемка
ми такі коли не полі і небосі, так що ви за нами не бісно
їтеся, а тільки одна надія на бога, може коли побачим.
Тепер передайте привіт бабі і дідусі і всім родичам і
знакомим і зого баба пишмисе писем. Мені думке обідно що
всі погуляють од батька і матері, а з що і погуляли од вас і все.
Поки досвідані, думке скучаю за вами, і цілую вас без щого
раз. Досвідані, жду отвіту. Ваша племінниця Мотя.
Привіт усім вам, од Олі, Каті і Моті.

Absender: Radko Wasil
Надавець: dorf Wsadki
Отправитель: dorf Wsadki
Bezirk Achturka
Kreis Sumgk

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Huzowi Moti

Ostlager II Metz

Siedenhofener

Landstraße 165

Ort:

Metz

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Kreisch Meisen
Niederan St. Adolf Hitler

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

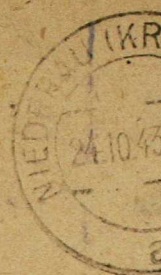
Haus Anastasiya.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Душев немо немо
и вавои дову Маги
и рока мева и догова
ново и во и маю
Крешило вон жеи
и Крешило кати мам

DER FÜHRENN
KENNT NUR KAMPF,
ARBEIT UND SORGE.
WIR WOLLEN
IHM DEN TIL ABNEHMEN,
DEN WIR IHM ABNEHMEN
KÖNNEN

Postkarte

Терновська область

Криворізький район

село Оброто

Полуєвське Васильєвське

Дому вих
Україна

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Бапа пише мені як у вас там добра
і усі живі і всі дома у вас єсть
і живу нікого ну січас хоту в попомені
визнати і к чое буде здорові надати
Бапама прося вас ~~перш~~ **перш** бувайте мене
що і в сучній стороні і папама коли
пріїхала то написала вам ~~писемна~~
другий год ~~по~~ **по**лучила папама
пише мені хто зживат дома і
хто ~~тут~~ **тут** хав у ~~жур~~ **жур** ~~тут~~ **тут**
ну сеч до свідань туд от віт
і всем привіт

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Stassfurt bez Mag-
deburg

Загор Лёв

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Lager Löb

30/III-43 Привет от бузз Ивана
Ивановича!!! Дорогой сестричка
Марині Ивановні! Вамі,
Фреді, и Каті, доброе
утро дені или вечер, доро-
гад сестричка Марина Ив.
Зжив здоров чело и вели
желано счастья и здоровя,
в новой пати. Марина
Зчастю пишу тебе писем
но ответа не получаю

Postkarte

mit Anschrift

Назву міста, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Bubinek

Marija

Ukraine.

Dorf Lokotki

Schostinskiy Kreis

Sumzka Gebiet

Ukraine

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

ти сестричка прости мені що я тобі немолю немолю
з рад би тобі помаю но з ничем тобі непомолю.
Знаю що я живу хорошо все в мене і одяг
обув і беле. живу хорошо ходим гуляти в Город всього
и неделю с 2х час. дня и до 9ти вечера, а все время
живем в заводе за проволокой. Я забув яке молоко
беле чи чорне, незнаю оцирки и зблоса з них тільки бачу
но не ем. новостей особих нет. тут все шлях
засажени в мекто верб зблоси, зблос аж голд цудит.
вобща всего неопиши. тятя дорожа сестричка
опиши мне все як ти живеш, чем нуждаешся,
чи держиш телочку, як твое здорове, як живе мой
Маруся, опиши все я буду рад. стем до свидания
а може и пращай. може чим обидиш просто за ве-
споктением к тебе твоей браті И. Руш 30/ти-43 ^{необиднай} дитині

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Вибинь Марина
Догод Хототки
Схоштинскій Kreis
Гумска ревіз

Ukraine

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

735A Sus Twon
Stassfurt bez Magdeburg

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Загот Лёб

Deutschland
Lager Löb

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Marija
Husz. 139.

GEMEINSCHAFTSLAGER 1-67

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe
Bln.: Charlottenburg
Kreplerstr. 1-10

Добри день мой ро-
дний! Я вам пишу
мало, но я живу и здоро-
ва и вам желаю май 238
красного и мирного
весни при вии напани
мамаши родились
судьба напани и ма-
я духа скучаю му-
ного и к жизни буду

Ukraine
Postkarte
mit Antwort

Наву області повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район області і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Iwan Husz
Dorf Terny
Kolyna
Kreis Ujanowa
Terny

то побачилося наката і мамата Я
тойчас получила одну айкрийку і як
получила то милого та милого за слезам
мілого побачилося му як прочитала в коротке
то дома усе благополучно наката пропущен
чужей дома хлопця касид прийшли до дому
Як він та касид Салака мить Я скучаю коїс
каждий день згадує і умітку моєла ізгоро
наката і мамата Я мажла собі убиратись
наката і мамату як ридне умітої Салакати
покрайне як дожду висогного то і ду як
до дому маю я і кармиди і до дому додти
ворі коїс ваємизнаю Я при вїтих кармидати
Як вприс до дому то подарки усім бїти і сїде

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писати виразно і тільки на лінії! Писати ясно і тільки на лінії!

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: _____

Mariya
Husz. 139.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

GEMEINSCHAFTSLAGER 1-67

Bln.-Charlottenburg

Keplerstr. 1-10

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Лист пуцено 22/III - 43 ро.
Лист от великої дочки
Марії М. Добрий день доро-
гій мої родителі! Повідомляю
вам що я живу із здоров'ям
і все щиро як найкраще про-
живаю без мене і дождат мені
вам передаю свій щирий гарний
привіт Маму і татам
Олексію і плітінницю Лідію
і всім родителям і сусідам
дівчаткам і хлопцям.

Лео Пуда

Ітербукув район
Лутка область

Негнуйтеся що довго не писав листа, не було отримати.
 Бжемер і вам повідомляю що ти доїхав благополучно і всі у
 тісті а не розбивці нас розбили а не ми знаємо де дядько
 Антон. і твоя сестра і Марія і всі тіщої ми їхали і ті що
 нас догнали дівчата усі водного панен. в городі Дензід
 пишу як мені живеться і скит роблю. Ми робимо у нас
 Гелла Шитка Марія Ковеленко і нас усіх 25 душ робити
 у полі ви знаєте яка робота в полі робити от і до вчора
 і ти нам дають у Тром кава обід суп верер куртопол
 суп коли толоко одну хлібину на тиждень і пацьку
 маргарину і ще дають цукру і марталад на тижень
 Папаша ^{що дають то} напише мені які у вас новості ^{як мене} кого в Германії вziali
 тут новостів нема ні яких Папаша напиши як ви проживаєте
 мені живеся хорошо... Стат досвідання папаша тапаша подугете
 лист то поскорей ответ. Папаша і ви тапаша не плачте
 живі буден то побачесть іще раз Досвідання Лідя О.
 Папаша не плачте а щини на щини

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Deutschland

An, Кому:

Maria Maria
Guttlund & Frau Jonas

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

W Danzig Land

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Huida Anna

Arbeitnehmerlager
Leibenthal b. Königsberg a./Eg.
Sudetengau
Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte *Україна*
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і уряд праці
писати латинськими буквами

Отримана писемна 29.7.43р.
Здрастуй зовгодка почная здр-
ствуй місяць золотий здрасствуй
Мусішка дорога здрасствуй пра-
вую руку. Я тобі повідомляю
що я твоє писмо получила
за котери очень благодарю.
Пери чим тобі міста тва-
го дозволь перешлю свій
щиросердечний і душевну-
чий привіт.

An, Кому:

Воріженко Марія

in:

куди:
куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Pовіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf: Pristalin

Raion: Lebedinskij

Kreis Sumskaja

Марійко своїми словами погнали доки мені бачити
з бабусі і Верочки і Петі фотографію.
Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Що передаю мамині, мамині бабусі братів
Вані, Васи, Петі і сестриці Вері. І всім родним і всім
сусідам і всім дівчатам. передаю по низькому покло-
ну і вклоню од сього неба до зеленої травки. Марус-
я тобі повідомляє що мама жива і здорова що і тобі
мама жива пока нічого із усіма нашими дівчатами
у місті. Маруся отписує свої новості, які нам
живуть мамі мамі й їй за життя не куряться
я курить мамині доньку у місті із твоєю сестрою
Наталкою разом. Маруся думє я каюсь що тісто
я із Наталкою не пошла. я писала їй із нею із усіма.
Марійко що передаю твої мамині і братів
квіти низький поклон. І з тим провідаю. неживий
Марійко що тобі мало пишу я тобі за год послала
тісто. І отримати я од тебе получила 1. отримати
бабусю май рідненькі не куряться за мною мені ~~ж~~ жити. дякую

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Ostarbeiterlager

Liebauthal b. Königsberg a./Eg.

Sudetengau

An, Кому:

Muida Anna

Ostarbeiterlager

~~Liebauthal~~ b. Königsberg a./Eg.

Sudetengau

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

~~Liebauthal~~ b. Königsberg a./Eg.

Sudetengau

Liebauthal

berg a./Eg.

Sudetengau

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Aulae Anna 27

Berlin Karshorst

Treskow-Allee 97

Berlin-Karshorst

Ausländerlager

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Treskow-Allee 97

Здрастуй дорога подружко
Шуро. Щиро я тобі Шуро
від щирого серця свій
щиро-сердечний привіт
і бажаю всього гарного
у твоєму молодому
житті. Шуро! открий
поштом за яку думу
і думу дякую поштом
я і щиро і цього дня
даю тобі.

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

6

6

DEUTSCHES REICH

An, Кому:

Sachko Shura

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Povit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Перекопівка

с. Перекопівка

Млинск

Тиминский р-н

Тиминск

Шура! я живу як тоді все відомо у Гєрліні
не дуже далеко від вашої Маруї; було невелико
тєпер подано до їх. Я живу по старому роблю
на фабриці по 10 годин робота легка по звичу
як. Погода і тут майже завжди погодно
часто ідуть дощі. Новостів тут дуже багато
але їх описати неможна. В нашому селі як
іскандівати живуть у місті зі мною і ~~в~~
~~Шура~~ Шура! тєпер прошу я тебе дуже коли пошу
тишмо мою откритку то пиши до мене бо я знаю що
до мене вона завжди ніколи. Передавай привіт
моєму братіку; Олі і всім останнім. Мої Шура
привіт від Каті Маркової і Нюри Каті. В твій день.
Щиро кріпко тисячу раз. з привітлом Г. Гулак.

Deutsch u. auf der Linie schreiben | Пиши выражено і тільки на лінійках | Пиши ясно и только на линейках |

40
S. Kupa Gashko

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ukraine

Defest Linsk Glynok
Pereshynke

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Komu: Deutschland

Nr. 27

Berlin-Karlshorst

Ort:

Lager- oder

Firmen-

Stempel

Ausländerlager

Treskow-Allee 97

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Hulak Swan
über Eschweiler inde
Lager Weisweiler

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Inde - Lager

Weisweiler

über Eschweiler

кож листка вг. Вас пошлю
опишуйте свої новини
Напишіть зі пошлого
тилькільки зі есеї попрос
обо курата. Тільки разом
три відкритки до Вас до
Бейська в Берекотівку до
світлиця. Ти даю спускаю
до татом? І тиш довіда-
ніз уявию Вас криво криво

Шукаю

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писати київськими буквами

An, Кому:

Hulak Hanna
Korschi

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Romny
Sumny

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Лист від Тулака Івана Григоровича 26/III 1943 року
Здоровий виїжджає дорога має свій дружина Талія,
сын Ура і дочка Вал. Тередая з Вами свій сердеч-
ний привіт і бажаю всього найкращого в Вашому житті
сьогодні одержав з од Вас откритку за яку дуже і дуже
дуже і зразу пишу Вам відповідь. оце пишу вже
на Вашу откритку до війська в Терекотівку написав три
откритки але відповіді ще не одержав.
Я не в здоров працюю на сільському місці, працюю
оце трохи і працюю так мене на 10 днів пої-
хав робити на курсю. Новастія особливо
не має ніяких. Мій друг голий проходить
дош, ну а зараз погода виймає тільки зродилося
тепло. Пишіте погано і буду дуже радий, що

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Hulak Iwan*
Über Eschweiler

Ort: *Inde Lager*
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Weisweiler
Inde - Lager
Weisweiler

Inde - Lager
Weisweiler
über Eschweiler

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Thulak Jeram
Gemeinschaftslager „Waldestadt“

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Crinitz H/L.

Deutschland.

Postkarte
mit Antwort

на конверті, повіту і уряді праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

хороші згадки, і серйозна
спецушка підписки. Обіцяють
це ботинки, сорочки, піджаки,
до штанів. В одній з них
не робили жодної ніжки, тільки
ж і того, що до двох хара
нів, та одухнув, а до двох
тан, як і була. На уряд
Доподобавши свої діло
гідні. Уряд Рає.

Thulak Jeram
Onoprijowitsch.

Stadt Romm

Dorf Pereskorowska

Gliniskij rajon

Sumska oblast

Arbeitsamt Romm.

Уряд праці:

Бюро труда:

VII

16 Серпня 1943 року
Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно і тільки на лініях!

Доброго дня денного, любі! Дорогі рідні матко,
мамо, і ти братику Гелю. Маме Вале з
Великобританії свій теплий, сердечний привіт і
гарячо якнайшвидше здоров'я і щастя. В останні тижні
дола на війні тепер в Україні. Мене сьогодні
достав карток і маю змогу дати відповідь на тв
5 откриток і 1 писемко. Де була і фронт картки,
як я отримав у червні та який місяць. За
3 откритки і писмо, я правда дав відповідь на двох
откритках, а дві в. л. і Нелі. так і залишились.
Як до сьогодні Нелі я по-старому, на твій
свій дружній, робити, як я усе писав раніше
на двох листках, тиждень у день, тиждень
ночів. Нелі от картів і всіх інших умов, ти
уже без злики. Правда, оце недавно, вдала не

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Herlak T. Wan

Gemeinschaftslager „Wald“
Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Crinitz N/L.

Deutschland.

[illegible]

Отправитель:

~~Geogr. Forschung~~

Friedrichst. 67

~~Delbert (Pm)~~

Lagersteipel
mit genauer
postalischer Angabe

miscellaneous. F/18-432

Здравствуйте дорожке
тетя Настинка, Лидо-
на, Клавочка и Виточка.
Лидочка шлет вам
привет из Германии.
Твоя сестра Рад. Г.
Я же и здорова
и вам желаю
в вашей домашней
жизни.

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду пра-
писати латынскімі буквамі.
Район, областны бюро труда
пісаць латынскімі буквамі.

Ан, Кому:

in:

КУДИ:

куда :

Straße:

Вуляця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Лидочка з шизою перешоку с братівими они
в августі м.ч. получили в письмах и письма
они вам передают привѣт и всеи шизою.
Лидочка как-будто Клавочка в Германи
должна бѣть если она здѣсь то пускай
пишет письма нам. Лидочка мои роди-
тели передают вам привѣт они все
живы и здоровы. Лидочка з вам выслала
фото если получили то напишите. Я ваши
родителей написала за вас это знаю
но з незнаю они получили или не, з
от них не получила М.ч. а потом получила
сразу 5 открыток а сейчас как 2 м.ч. з не
слышу ничего. Ну до свиданья целую, з вас
всех, всех крепко, а также и мои родители. привѣт от
Володи. Кош.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: Gulenkowa Raja
Lager Turnerheim

Ort: Friedrichstr. 67
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Velbert (Rheinl.)
Lager Turnerheim
Friedrichstr. 67

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Gulenov Nikolaj
Lager 10
Christiansburg
Deutschland.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager 10

Здравствуйте дорогие
родители Мама и
папа. Первым делом
сообщаю что я жив
и здоров чего и мам
желаю. Мама писала
вам я получил но
незнаю какого числа
вы писали. В этом пись-
ме вы написали что

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Gulenov Nikolaj
Ukraine
Smolensk
Schostkoe
Smolensk

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

получили мое письмо и написали ^{мне} письмо. Будете
писать письма то пишите дайце. Живу я ~~уже~~
в другом лагере в том. самом городе. Работа
легкая. Работать не введде, а на водоканале на
реке Ковейт. Мама я получаю письма от своей
сестры Рач которая живет в Мариуполе. А сестра
и отец ее остались дома. Мама нам пишет из
Швейцарии письма, то письма кто принимает в
Швейцарии посылки, то если можно то вышлите
табак если он у вас есть. Мама есть будет
писать писем, то пусть Ганка напишет пару
слов, а то он променя наверное и забыл. Мама
если Аношко в Берлине то напиши мне адрес
С тем доведением целую крепко всех. Ваш сын. 29/VII
1918.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Deutschland

An, Кому:

Gulakov Nikolaj
Christiansbad / Bobert
Lager 10 Baran 5/49
Deutschland

Ort:

Lager- oder
Ort
Stempel

D.R.G. - Gemeinschaftslager

Christiansbad (Bobert)

Lager 10

ABSENDER
ЗВОРОТНА АДРЕСА:

Name

Прізвище та ім'я *Нужаєва.*

Adresse

Адреса

Walja Frikhorowna
Dormagen Köln
F. g. Farbenindustrie
"Lager. Schwarzer. Weg.
Jüd."

Німецька армія захищає нашу батьківщину. Нехай праця в Німеччині буде нашою подякою.

POSTKARTE
ПОШТОВА КАРТКА

Ал
Кому

Кривонос
Екатерина

In
Куди

Ахтырка.
Лутська Гевит
strassenbuch.

Nº 50 Ukraind.

Strasse (вулиця, номер будинку, квартира)

24 / VIII - 43 года. Здраствуйте, мои незабываемые
дорогие родные Тимочка Мамусишка и Катюшка
собираюсь вам, что я вам все мое пожелание
задаю все очень и очень благодарю и очень доволен
на что вы все успели. Я забавлю так скучно, что
не могу даже переписать но изначало придеюсь
убидаюсь или нет. Успехи мое очень плохо
Я при м-ца очень болела и нас нездорово
но мне немного лучше сидюшкой я пишу
частую переписку даже вчера получила
открытку Она пишет хорошо. За открытку маме
говорит не надо отписки на языку неадекват. Мама
я вам напишу оратории разом как можно
прикажи даю когда будет сын или дочь та и
дача должна быть. Мамочка родная забуду
веки веков как мне ты жалею без вас так
я не могу в Немецкуні приближае к тебе
а вам сестрички я сестра 4. м. р. к. Дос. ваша все так
Завид

Abseher:

Kha Hüllenthat
Sellant, Segewolt.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

gesimte „Kilvari“

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

230 250

52

Ukraina

Сумская область
Пуховский район

Село Черторосин

Анна Павловна Дергачева.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

114

Милая подружка!

Напиши пожалуйста ответ,
какая ли ты и твои мальчики
Михайло и Сашко? Где ты
живешь, у мамы или у брата?
Не забудь написать свой подроб-
ный адрес, иначе карточка не
дойдет. Мы все живы, здоровы
и сыты. Да Береги Вас Бог!
Маша Елиза.

Зависла
1943.

Николай, его жене Наталье Я пишу пока
настаюм месте работы при переезде
внук на подителю свое работы
всем человек Луценко М.М. Докладу О.Ф.
Дарилу Гусеву. Я теперь я пишу вам
про новости новостей особая кет только
есть одна новость что Кравченко Г.Ф.
Оставил на всю жизнь в Вертолет
Получивши я ваше письмо 31/11-48 года
за которое очень благодарю что узнав я
вер что вы живы и здоровы. Я писал вам
открытки но ответа не получав
а теперь я был автором 5 месяцев
но теперь по правде и радостно в переезде
ну пока досаждают мне пробую раны. пишу ответно
ка соловий поше.

Absender:

Orl Anna
der Ostern Keolin. 2-04
Semshain oblast.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Orl Hilke
Gemeinschaftslager
Potsdamerstrasse

Ludwigshöhe

Kreis-Teltow

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Humenitshenko Leonid

z. d. Karl Turmahr

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Brick - Kleingladbach. Ko. Erkelenz (Rheinland)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

2620
Postkarte

Strada

Fr. Humenitshenko

Natalija

L. Bunyn. Kas. Bunyn

Bez. Sumy.

Poljannik

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

VI

Добрый день маме и все
оставшиеся. Первым делом сообщу
вам что я пока жив и
здоров. Сегодня уже пошла 6-я неделя,
как я живу в моего познания. Первые
дни было очень скучно, но сейчас уже
немного привыкаю. Устало всегда у
6 часов, у 8 часов прием кофе, у 12 часов
обед, у 4 часа снова кофе, у 8 часов
ужина. После ужина можно до 10 часов
почитать почитать, но я всегда ло-
жусь спать. Сейчас мы уже все
смотры поехали домой уже нем-
ного намопотали. Ну теперь
спешить куда, поспать, либо
весь день по крыше, вчераш-
няя вчера зашла. Ну а в
хвостик вдоволь-ти за одним
сидом с хозяйством. Сидит ма-
ма, что не взяла с собой словарь.
Здесь мало село, курить не умею.
Вобщем живу, обычно сидеть, хоро-
шо. Поэтому прошу маме маме,
чтобы вы обо мне не беспокоились
поэтому что только не можете кроме
бреду. Пока до свидания целую всех крепко.
Привет всем знакомым особенно Дедушке
и бабушке. Удачи всем и так же бабушке
и маме. Клав

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Leigenschein
mit genauer
postanscher Angabe

Ukraine

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
району, область и бюро труда
написать латинскими буквами

Здрастуйте мої
родителі Тата, Мама,
Бабця і Ніко. Незнаю, що
вам і пишуть томи, що
незнаю чи ви є живі чи
ні уже слова. Богу про-
шло 6 місяців, а пісма
от вас немає нікого
чи заслуги, що у вас є
така дочка Тата

An, Кому:

Ризик Анастасу

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Сиваська №12

Чеведін

Зитська

Гуменкук Дмитро.

Чеведін

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши вразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Яка уже сама на гумні 1 годі змісзгі
а може рішила забуть ноніого Богдасъ
веруса на україну тоді поговоримо. Я погукаю
от яко вона живе на її каліновуї расатав
на вакзалі кілолка уже ходить. Вона усе
описала гого вона пішла на родну і
описала про Ніну опичіви буде, що згадують
що пришовсь мамі пришовсь стикатися
побілому світі. Я живу постарому життя
мене трошки погукала. На чому я буду
компати кому попаде що откриття то
випаде мені про моїх родних. Я з Марійкою
в місці ~~з~~ Привет усі Таті, мамі, Ніну і
Валю привіт Валіки Мамі Марійки і Юліки
Гумнець Натко.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Leinwandstoff-Fabrik
Oberbruch

Bez. - Aachen

Ort: Abz. N. 7545

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager Hartenbauer
Oberbruch Bez. Aachen

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Hurbo Alsej

Barok H. 246

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Benskirin

Schostko

Senni

Ukraine

Zürich

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Добрий ден мені верог громе родителі
Танаша и мамаша и братиї Васка. Виноді
Во первих строках моєї откритки і хочу сообщити
що і мені здоров. Танаша і хочу спросити
Как вам живете і вашу откритку. Колега
за котору отец благодарю. Танаша пропийте
мене сде і то родити мамаша еще пропийте
как мой мама в каком она состоїти
и мені здорові и мені слава. Ви братиї и танаша
Необеснайте маму і отец и скупив. Без вас
Помогайте мамі работати и Необеснайте мамі
Бо еще придоме немохо без мамі і так немохо
нескутало ка от родної мамі и братиї.
Степосвідання тася. У виходній дені. 22/III-43.
Ваша сестра Аурілія

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Kurbo Alensej*

Baron, № 14.

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterlager
Steyerberg
über Stolzenau / Weser

Absender:
Надатель:
Отправитель:

Huxer Anna

Ukraine

Gemeinschaftslager Gladbeck-Zweckel/Westf.

Rhodenstraße 1 (Deutschland)

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Stube 117

Братіи Євгену М.
ми вітаємо вас з новим
днем народження. Бажаємо
вам щастя та успіхів у
всьому. Ми вас любимо.
З нагоди вашого дня
народження привітання
вашим дітям та всім
близьким. З любов'ю
ваша Анна Хукер

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Течеркас Степан

in: Dorf Tschernkows

куди:
Куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Schabitzberg

Sumerska

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Iščernak Stepan

Dorf Iščernowo

Schallingski Kreis

Rumskaja Gebiet

Deutschland.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Flurez Anna

Gemeinschaftslager Gladbeck Zweckel / Westf.
Rhedenstraße 1 (Deutschland)

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Stube 117

Absender: Muzez Anna
Надавець: Baraque 112
Отправитель: Baraque 112

Lagerstempel
mit geographischer
postalischer Angabe
Gemeinschaftslager Gladbeck Zweckel / Westf.
Randestraße 1 (Deutschland)

писує на ошкрийка
1943 года 28 августа
Здрастуйте Дорогий
мій Я пишу тобі
Кришчу відомості твої
З твоєю здоров'ям
моя мама емоєма
Братів твоїх з Німеччини
Своїх кудишів твоїх
Привіт передаю всім
вашим родинам
Привіт усім

2661
Postkarte Ukraine
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому: Muzez Pavel.

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Schernikovo

Schalikino

Sumcher

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

пропиши як мені писати пока кітасе ні жкая як
дуже буде як писати стійкість велику то ох
рада що пока багато писати домія пописати до
писати не нікого не писати що там всі
які нові рідки і в мене ох стійкість пока
і писати що не дуже писати все порідки
пописати пока мені писати пока
прописати що стійкість і ти писати стійкість
прописати все пописати поверхи і ка
писати не кітасе жкая дома казія і стійкість
коротко писати на казія стійкість казія
Дуже писати Юра писати писати
Моксон Писати писати писати стійкість писати
писати писати писати писати писати писати
писати писати писати писати писати писати
писати писати писати писати писати писати

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Huzar Dawel
Dorf Schernino
Kreis Schalichino
Gebiet Sumsker (ukraina)

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Huzar Anna

Barake 112.

Gemeinschaftslager Gladbeck Zweckel / Westf.
Rhedenstraße 1 (Deutschland)

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Wara Hurlai №318

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

~~Trübsal~~ Eichen

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

~~Postkreuz~~

Kreis Sieden

Тяжко од болю і жаху Бопі №
318 см. в. драматичу не раз
прошу сину на мамочку
супроти за назиством маму
то так дуже скучило бз
ваз гуля. Ах, ах, і вем
и мамочку бопі, мамочку
дуже бережати, прохати
и прохати мамочку
всі прохати мамочку
и похоти, а мамочку
скоро мамочку. Мамочку
дуже дуже скучило
и мамочку мамочку
и мамочку мамочку
и мамочку мамочку

Durch Deutsche Dienstpost

Postkarte Ukraine.

64

Frau:

Parasha Hurlai in

Chutor Nowosilenska

Tscherneliwska 3/2.

Kreis Jamsk

reguliert.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

III

Тисячу разів дякую за листонада. Тисячу разів дякую.
Здоровити маму родити. Мамочко в дитинку
тільки вистрижки. Мамочко ти рідко бачиш
незайколку поклону од старого і доброго
всім, усім. Як ми дома батько кланя
у сніг, сніг. Мамочко ми ідемо 10 суток
і прийдемо. Благородно всі вистрижки
і сніг. Родина на заводі мені з рідного
на одні роботи. Мамочко я пока жила здоров
Мамочко я живу дуже жарко. Мамочко про
шу вас вистити посилок 10. Сугарів і всього
продуктів. Мамочко посилок по 250 грамів
веса. посилка скільки можна пити
тишити людей скільки люди слатимуть
так і ви. прошу подорожуйте мамочко
Як пошлюти писмо то скеруйте писмо
отверт і прошу подорожуйте мамочко
тишити новості як дома ті батька
було німагі благородно дома і гаді
тишити що дома до мені патані сні
сугар так я мамочко думаю як
твій дома і ти брати люди слатимуть
сугарів і сполни мої доручення на завод
за мною німагі жила буду вирну
то розкажи все як мені тут ভাল
вже жудя господь поверне, бо на
ночниця жила буду то приїду до дому
Мамочко мені можливо всього 2 піс
тишити а ви можете скільки хоч
Мамочко прошу вас тишити писма
потрастиме. і тишити скільки здали
карточки у план ти корова да
ни. Закривайти ти тишити до
ти дурна жила знають прох

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Yurskaja Wera

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

„ADLERHORST“

Blumau b. Felixdorf, N.-D.

подеи к хозину на сего, ко
и еще не дано точно, мастера
не хотят пускать. Я езжу к
хозину, он дает мне немного хар-
тов с собой, и Надия-сестричка
пишет на адрес того, кто напера-
тан или адрес моего хозина.
Яко все, до свидания, целую крепко и
правду написать ответ. Привет всем.
5/II-40. Ваша мама дочка *Вера* *Ур*

Postkarte
mit Antwort

Назв области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Yurskaja Wera

An, Кому: *Yurskaja Wera*

Суми

Суми 1. Ukraine

in:
куди:

куда:

Straße:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Рейс

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Карповск. мѣстечко
Charkowskie plominy №1.

Symtska kreis

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здравствуйте мои дорогие и любимые мамочка и Надюша. Во первых строках этой маленькой открытки разрешите сообщить, что я жива и здорова, чего и Вам желаю и еще разрешите передать свой сердечный привет от спящей души па Вани. Надюша - детка я сколько не пишу тебе писем, но ответа не получаю. Надежда дорогая сестричка и любимая мамочка, прошу я Вас написать мне письмо хотя бы на адрес перманского солдата и описать все о себе, а особенно маму и твое Надюшка здоровье и как Вам сейчас живется. Надюшка дорогая сестричка, а от тебя получила письмо только одно за 9 этих месяцев на немецкий адрес. Написи еще так, может быть я хотя одно получу. Теперь напишу одно слово хотя про себя. Как тебе Надюшка известно я работала у хозяина и мне было хорошо, а теперь на зиму забрали на фабрику, здесь можем знать, как. Может быть опять

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Gurskaja Wera.

„ADLERHORST“
Blumau b. Felixdorf, N.-D.

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Відсилач:

Gurskaja Wera

GEPROST

Postkarte

„ADLERHORST“

WI-In

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Bismarck b. Felixdorf, N.-D.

Deutlich u. auf der Linie schreiben!

Пиши wyra3но i тiльки на лiнiях!

6/5-43.

Здравствуй дорогой мамочка и Надя!

В письме и фото получила 3/2-43, очень

благодарю. Я живу в Бисмарке

того же. Надя написала мне письмо

и описала твоё здоровье. Говорила

нам не надо писать, а здесь очень мало

места. Работаю на фабрике, пишу письма

жду скорого ответа. Очень соскучилась за

вами и хочу увидеться и поговорить о ваших

увиданиях. Целую крепко. Целует Вера

13/4/43.

Назвуйте область, округи
та i бiржi працi писати
латинськими буквами

Ap. Кому:

Суми.

in:

куди:

Straße:

Вулиця:

Kreis:

Округа:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Бiржа працi:

Гурская

Гурская Надя

Украине

Лебединская 51

Сумской

Суми

Лебединская 51.

Absender:

Herrn

Guss Michail

Wohnort, auf Zusatz- oder Leitzustant

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Lager 3 Bar 10 Stube 8

N 1307

Kaltwasser

über Bromberg Wpr.
Deutschland

Postkarte
mit Antwortkarte

Sumi Gebiet

dorf Oblascheewka

staadt Schostka

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Письмо написано 22/VIII - 432.
Здравствуйте мои родители Отец. Мать. Лена.
Как измучаю я вам мои родители я
жив и здоров чего и вам желаю наилучшего
~~здоровья~~ жизни. Теперь я вам пишу что
я получил от вас лист которое вы
писали и уложили уложенное письмо
то мы измучаю получило за которое мы
вам очень благодарим. что вы об нас беспоко
итесь еще мы получили 3 открытки от вас
и мы живем все обнимаем укладываем.
Прощай Миша. Вареник В. Федя. Сабоной
Степан. Вареник Иван Илья. Бачок Никита
теперь я вам пишу что уехал Багато
ограбленцев и уехал Федя Егор. и еще
иные теперь я вам высылать свое фото
теперь я вас прошу передайте привет
Евгению всем. Парасовым и маман
я оканчаю писать жду ответа пишите больше
писем и не забывайте.

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Herrn Guss Michail
N 1307

Lager 3 Bar 10 Stube 8

Kaltwasser
über Bromberg Wpr.
Deutschland

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

errn Guss Michael
N 1307

Lager 3 Bar 10 Stube 8

Kaltwasser
über Bromberg Wpr.
Deutschland

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Musaka Andrija

Eschen-Grund Wehrstrasse 138

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

15/III-1943 року.

Открытка пушена від
Зуєнка Андрія до своєї
родних мамі, брата Саші,
перше ти пишати я сообщу
що я живий зоро-
вий пока що - доїхали
благополучно в переміш
лі була комісія, терешко
Тройко і маркови хлопці
обидва осталися там
Тільки бабак і ладимир
бабак. Фидось пугівець
іван Яковенко михайлович

Pöstkarte

ergibt nicht Post

und Hausnummer

Sumaine

Frau

Musak Sachna.

gebiet Sumnaga

Romenskiy rayon

dort Rodascha = Krynika

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

71

[illegible]

Absender:

Buzak Afanas
Borwiesel-Sagewesek

Wohnort, auch Zustell- oder Zeitpostamt

Post Alt Finken

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Kr. Osterode

Reg Bez Altenstein
(Ost pr)

Nach Luftangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher! Du gefährdest sonst
luftschutzwichtige Gespräche!

Postkarte

Musak Prisko
Dorf Mali-Budki
Post Romny
Kr. Nidrigailow
Reg Bez Isumsk
(Ost land)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

27.12-43 р. Лист від Тусанка Т. П. до своєї рідної ма-
ми і до брата Василя. Пиридаю з вами мизе-
нкий поклон і мимого всього найкращого в
вашій сім'ї. Уже привіт Духи сиротів і
Куми Тарі з її дітками. Сновіцятко з вами, що
з ним здоров'я того і вам змислює. Уже раз
сновіцятко з вами що з на сьогоднішній день
ми пошукує ні одної одружених і мисли
души стужо і малює що всі пошукує а
з так видно все зовсім сиротами ні-
кому нещастя, повинні ніхто нехоче на-
писати до мене писем. Вимиткова ми-
няна мамі сая доносина з і йому мер-
вешо і корамі до віт зная що дома с
рідні і що вони живі. Уже раз маюсто
прошу вас щоб ви могли посподати а то так
можу тільки Кузбасенко де достали одру-
мо вимитб мислі і пропитб і с коро-
і що з козубом і ск ви живете (ва)
і що з вам роду. Став дош. Аусав

Absender:

Muslanow Alexander

dorf. Postst. N. 33, "Reibo"

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

u. w. Stendal Hl. mark

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Deutschland.

23/11 48 Справедливые договоры

родных маманиса, Панамы,

Ленин, Варя и Троцкого спешу

всего сердца. Маманиса

офицеру а все ни на одном

мне не было и я не

нахожусь что могло случиться

с вами. Я не знаю что а все

за то что вы не знаете

нефть не имеет большого значения

Nach Luftangriffen

keine Privatsprache

am Fernspreker. Du gehst sonst

Luftschutzwichtige Gespräche

Postkarte

2816

Паук Иван Иванович

Ленинградский Kreis. Mir

опалле дорф. Миропалле

strasse. Ленинская N. 2

Украина

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Handwritten green markings.

и ої вас одного оївсїх речу іо я все
прошу ели ви поучіте сїх оївсїх
ко напичіе хрїа на речі слов евангелї
жизни по роумїю ми не знаєли и ми
ви сїе иже живи и ми вас у нас до
вно речу іо сїево ми не знаєли и оче
нь за ввсїми винуємься и не знаєли
почему ої вас речу ми одного писма
и еднїи оди до одного іо вко оура
мвємь ми рідно ої вас писма
Мамата Юліана и я поучили
іо вко послєднїх писма перед новїи
года и вольше ої вас не били ми оди
іо и сїо ми не могли еиде предсавї
іо сїо значї іо про вас ми кїво
не смїли и я вас пишу напичї
вас адрес іо ми не знаєли куд
до вас писати поїмї іо ми не зна
єли куд а пише на Київ и на
сїї адрес. Досвідати не де оївсїа
с кїрїтїи и Юліа, Юліан, ІІ, ІІІ, ІІІІ
іо поучї іо оївсїх іо промїе іо
іо сїе наші роднїи и ми вїї по іо
обратном адрес. Очєнь іо вко бїже бїже
дарїи за ввсїмь

Absender

Gutakowa Maria

Ostarbeiter-Lager Wittbol

Wohnort, auch Zustell- oder Befestigung

Tübingen/Würtbg

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

23/II 1945 года цыганские

Здравствуйте дорогие мои
родители во первых строках
моего маленького письма я
хочу вам сообщить за
свое здоровья что я живу
и здорова тихо и вам
много в вашей жизни
Передаю всем по моему
поклоню Папы, мамы Моря
сем, Дяди и бабу и всем
остальным. и целую заочно
много раз всех люблю

Postkarte

mit Antwortkarte

Ungarna

Gutakowa Andreu
Tymonovskij Andreu
~~дог. Marie Gantsheri~~
~~сев. Станислав Тарасови~~
Rayon Putkowskij
Tymonovskij
Gebiet Sumenaja
Сусовна обр.
Arbeitsamt Dixel
Tymnibell.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Мама теперь пропущу про свою жизнь. Работая я
старом месте на фабрике работа легкая. работами
втроем Тоска и Лидка работами поменьше с 2 часов
дня до двух ночи и Чутра до 2 дня часто бывает туповата
то нас все понять в поубав мое ожидая что нас до
дому скоро придет и они еще берут в Германии
последних. не знаем ты будешь дома ты не жизнь
наша не больная не пойдет куда хотим и когда
хотим как только Мамачка только засну. то забуду
про вас. Мама написать что делают письма на карточ-
ках. Мама поуда здесь темная часто идут дожди
уже все спит. Мама пропущите как вы живете
как идет хлеба и так же что и мне ввозимые
молки пишут что наша Юри войнши замучи и
вы мне не пишете не кто пропущите за ково и
куда. Мама во узнайте в городе вполнени замучи вы
должны получить денег. мы получили по 10 и 8 марок
недавно. но купите чего и когда.
Досвидания.

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Gutarowa Maria

Ostarbeiter-Lager Witthob
Tuttlingen / Würtbg.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Katharina Gutnik
Leipzig L 3 Moltkestr.
39
H. Gutnik

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Писмо писане 24 серпня 1943 року
добрим денем найріднішим
ми перше завжди повідомляємо
що я погано німаю і здорова
і вам пишу карточкою
всім і передано Катрині і Маври
ні і Сестрі Тамарі свій сердеч-
ний привіт і погано родно
на старому місці де родина
замало не загинула і не вугара

2413 Ukraine

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ap, Кому:

Gutnik Oleg O.

Куди:

куда:

Strasse:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Prokuriner

Sahalne de wir N°10

Wedra hali

Leuska

Romny

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Deutschland

Postkarte
(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Katharina Heimick

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lipzig 93

*Moltkestr. 39
b. Heimick*

Ostarbeiterlager

Absender: N 202

490501 46

Postkarte

mit Antwortkarte

6 6

Wohnort, auch Zustell- oder Leihpostamt

Böhlhausen/Werra

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Bergstraße 12

29 II - 432

Росманская область

Росманский р-н

село Хотимское

Трунов

поселение

Суратовой

собр.

in Roschinowki Chwri

Dorf Christinowka

Kreis Rosmanski

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Summi fikit

Здравствуйте дорогие родные

Впервые строкасе и вам

особоно шо я пишу из дома

и вам желаю как можно

жизни дорожке мамма

передаю я вам свой

сердечный привет сами

андрей бою жеребенкой

мамма тати братику

степану Колю вери мамма

и тати мамма передаю

всем отнимте своим

родным мазиныкий

привет мамма и передаю

всем сусидам. всем

моим подругам мамма

передай мамма не забыть

хай не обманеца

но и не прислала письма боязнь открыток и то
где взять денег мамочка очень и повас
скупою была вас увидела все то-низко и бо
делала как мамочка прощу и вас не смущать
по пинке и не пинке моему из жизни. ~~своего~~
моя на работу пошла не знаю, но не знаю
мама кормит нас хорошо так же как
приехали да дому то вас не в глаза мне по буди
ладка это и не поладила мама про щипи
просишь ты вот дома живешь это детишки
ски сыновья мама про щипи кую посыл нас забрала
бегматью мама мама мы знаешь как вместе
и не стужитесь и дивят мама так тут
Хорошо как вы родни сестры одной гали не ма
и 2 сродненьких мажурой фабрики мама про щипи
все что и вам дождались мамы бога не об и
приехали да дому мама работа чиста и легка
родни от 6 до 6 работай на текстильной
фабрики мама пишу 3 открытку отведу не ма
мама пишу и не раз не смущать и не пинке
ама не бога записи моему мажурой мама ск
день и не то, мы все ради атак то и не знай
мо делай мама нука до свидания мама пока
и не жива мама не от ответа знаешь ли.

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

H. 209.

Ostarbeiterlager

490501 46

Dahlhausen/Wupper

Bergstraße 12

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Katala Hutshenko.
Absender: Mischke. Post
Надавець: Gruppe. Kreis
Отправитель: Schweitz.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Малюю рідна як
мило я біз усе
іскупила. Бо хочби
я хоч напустила біз
вас мот то щоб
не так перулася.
Ну малюю нікого
жсуба буду то приїду
моді все надивлюся
чищо вас и тин. Чорд

Ukraina.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і хряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і хр. труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Wenla Hutshenko.

in: Dorf Olshana.
куди:
куда:
Straße:
Вулиця:
Улица:
Kreis: Nedrigailowzkij.
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder 2 Summi
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здрастуйте Мамо і Альоша.

Перш чим писать передаю я вам свій щиро-сердечний привіт, і повідомляю що я живу у нани. Життя мені пока гарно роблю на нани і дома. Живу у нани тільки одна я з дівчат нема нікого, я з дівчатами тільки списуюсь писемками. Їсти дають 4 рази в день, з'менш їсти хвата. Одно тільки мене мамочко що я дуже скучаю за вами скільки я каю вас не жила, а ї непадибила. Мені що хочби раз вас побачити. Ну довідаюся привіт хрещенани і усім-усім.

Natala Mutschenko

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Mischne. Post

группе В. Schmidt.

Emma Schmidt.

Lagerstempel

mit genauer

postanscher Angabe

Мот нушено від
Гуценко Наталі. 4/5-43,
Здрастуйте мамо,
любля, поздоровляю
я вас з сьогодніш-
нім днем і желаю
всього найкращого
у вашій житті.
А зараз прощай
я вам до я

Ukraina.

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту, уряду, праці,
писати, патиночки, бюро, труда,
Район, область, бюро труда,
писати, патиночки, бюро, труда,

in, Кому:

Natala Mutschenko

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Oleskana

Bedrigailowski

Emma

знаходжуся. Мало ксиву я у насі
ксито пока гарно, а незного як
дани буде. Їсти дає чрази на день
із мени хвота. Роблю я на насі
і дана. Роботи дужее тяжкої
нема. Дана я роблю, то в корів мій
випищу, а корів з тоя я милити, кіню
і вівця, то води принесу до кухні, то
курям та утятам їсти дам. Я на
насі зараз картошку копаю. Ужее мені
казайка дана два фармуси, чупки
сорочки і серги, ну серги я держу свої
дестригні Рай. Ну вобизим неспурітосся.
Добідання! привіт всім родичам.

Absender:

Walter Hermann

Hollendorf u. Jägershof

Wohnort, auch Zustell- oder Zeitpostamt

R. Gärtnungen Altmärk

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Luczenko Feodosij I
Mukijwka u. Lchepidska

Bei Lumska.

Тырену, Гудово, Ванову
Село Маличана район
Маличана район
Сельская почта

Nach Fliegerangriffen

Privatgespräche
am Fernsprecher unterlassen!

[illegible]

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Husehtschina Wera N: 2857.

Postkarte
mit Antwort

6

Ostarbeiterinnen-Lager

Berlin NO 18

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Langlandsberger Allee 92

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Komu:

Husehtschina A. Konstantin

in:

Куди:

Куда:

Сtraße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Isowstrasse

Prochorowskaja Arbeit-
-Saint

Jisowska (Stalino)

Юзівка

*N VIII 452. Спрацювати ми маємо
дорогі радиміри, Мамочка
и Аннуша. Радиміри
и іскрено ми не знаємо
самі, чому я вам, ви
всім сердцем горачим привіт
и щиро вас всіх кренко
кренко тісним раз.
Дорогі Мамочка и Аннуша
щиріми і вами обоє
получили влітку як раз.*

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

В Воскресенье отъ котораго я и Манусьдла и Манана
общимъ отъ радости узнали что делати, въ этихъ отъкры-
ткахъ я узнала конечно для мене новосіе, значить в
дороганахъ есейра Шура разрешилъ тебѣ поздравить и
пожелать тебѣ самыхъ хорошихъ успехов въ твоей
жизни, а самое главное не забыть Виттиску, Виттиску
а тебѣ поздравлю съ Натанъ. Я очень рада что
вы все живы и здоровы, а самое главное все вместе
какъ это хорошо. О Боже мой какъ далеко судьба
закинула меня отъ васъ, какъ я скучаю за вами ждусь
васъ всехъ увидитъ, много рассказовъ, а рассказы есть
что, но пока что такого желания не предоставляю и
приходитъ успокоится, съимъ до свиданія. Целую васъ
всехъ крепко крепко тысячу разъ. Привѣтъ всемъ вамъ
Дуся, Каша, Виттис, Маня, Дина, Марья и ихъ дѣти съ тѣмъ
до свиданія отъ твоей Манна Вера

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

17/10/43 87
Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Huschtschina Wera

Ostarbeiterinnen-Lager

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Berlin NO 18

Landsberger Allee 92